

У творі є надзвичайно напружені епізоди, які заслуговують на детальне опрацювання. З цією метою проведемо гру «Засідання дискусійного клубу». Для обговорення запропонуємо такі питання:

– Як пояснює автор причини трагічного початку війни? Яку роль у трагедії зіграло незнання своєї історії, нехтування уроків славних прадідів, втрата духовного зв'язку між поколіннями народу? Обґрунтуйте роздуми цитатами з тексту.

– Яке ставлення автора до евакуації (тих, хто з валізами на машинах дременули туди, де спокійно і ситно) і тих, хто залишився на окупованій території? Як ви зрозуміли слова одного з генералів: «Після війни доведеться розстрілювати мільйони українців за те, що були під німцями в окупації»?

– Яка правда була заборонена про окупаційний період і чому? Що в цьому розділі не сподобалося Сталіну?

Як відомо, під час колективного обговорення окремих ключових епізодів повісті учні часто змінюють свою позицію щодо оцінки персонажів, мотивів поведінки, символіки образів, оцінки життєвих обставин, шляхів розв'язання автором порушених проблем тощо. Відбувається реінтерпретація змісту художнього твору, первинні очікування і враження поглиблюються, розширюються, і твір сприймається по-новому, читач збагачує свій життєвий досвід, а також виокремлює нові якості індивідуального авторського стилю і художньо-естетичну цінність твору.

Висновки. Зауважимо, що ігрові завдання здебільшого повинні мати пошуковий чи проблемний характер. Вони ставлять учня перед необхідністю самотужки знаходити шляхи розв'язання, а отже, розпізнавати, аналізувати, зіставляти, формулювати висновки. Існує низка ігрових форм (вікторини, бліц-опитування, анкети, «так чи ні», «вірю – не вірю»), які мають, на перший погляд, різні назви, а є абсолютно ідентичними у видах діяльності, які виконує дитина. Ці ігри розраховані на кмітливість,

пам'ять, репродуктивне мислення. Тому учителю варто дуже виважено підходити до вибору ігрових завдань, щоб урок не перетворився на шаблонний і нецікавий для старшокласників. По-друге, використання ігрових форм створює позитивну мотивацію учіння, пробуджує бажання знати і нерідко стимулює самостійну працю зі словником, науково-популярною літературою, що формує вміння учитися, виховує культуру інтелектуальної праці. По-третє, учень отримує задоволення, упевненість у своїх силах, що зумовлює самореалізацію особистості і формує власне ставлення як до художнього твору, так і до творчості митця взагалі. Окреслені переваги літературних ігрових завдань є ефективними для організації інтерпретаційної діяльності під час поглибленої роботи над текстом твору, що є важливим складником літературної компетентності учнів-читачів. Отже, окреслена проблема заслуговує на увагу і подальше вивчення як з боку вчених-методистів, так і з боку вчителів-практиків.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах : навчальний посібник. Київ : Ленвіт, 2000. 384 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ : Либідь, 1997. 376 с.
3. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии : учебное пособие. Москва : Народное образование, 1998. 256 с.
4. Підласий І.П. Продуктивний педагог. Настільна книга вчителя. Харків : Основа, 2010. 360 с.
5. Токмань Г.Л. Методика навчання української літератури в середній школі : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 312 с.
6. Кругликов В.Н. Деловые игры и другие методы познавательной деятельности : монографія. Санкт-Петербург, 2006. 189 с.
7. Куцінко О.Г. Професійний довідник учителя літератури. Харків : Вид. група «Основа», 2012. 318 с.
8. Марко В.П. Аналіз художнього твору : навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2013. 280 с.